

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

02.11.2020. Nr. 1.7-2/1163

Uz 02.10.2020.

**Liepājas pilsētas pašvaldībai
ZAB "Kreics & Partneri"**

*Par SIA "Aviasabiedrība "Liepāja"" līdzdalības
izvērtējumu*

Konkurences padome (turpmāk – KP) ir saņēmusi Liepājas pilsētas pašvaldības (turpmāk – LPP) iesniegumu par līdzdalības izvērtējumu pašvaldības kapitālsabiedrībā SIA "Aviasabiedrība "Liepāja"" (turpmāk – AL) (turpmāk – Izvērtējums).

Saskaņā ar LPP iesniegto Izvērtējumu par līdzdalības saglabāšanu AL konstatējams, ka AL pamatdarbība ir aviotransporta palīgdarbības. AL ir reģionālā lidlauka Liepāja īpašnieks un apsaimniekotājs un tā darbība saistīta ar lidlauka uzturēšanu ekspluatācijas gatavībā atbilstoši Valsts aģentūras "Civiltās aviācijas aģentūra" izsniegtajam sertifikātam, kā arī pamatdarbības ietvaros tiek nodrošināti regulārie un neregulārie komerciālie lidojumi, vispārējās aviācijas lidojumi un aviācijas speciālo darbu apkalpošana. AL darbība, pamatojoties uz likuma par Pašvaldībām 15.panta pirmās daļas 10.punktā noteikto, saistīta ar pašvaldības autonomo funkciju – sekmēt saimniecisko darbību administratīvajā teritorijā un rūpēties par bezdarba samazināšanu.

Pašvaldība veiktajā Izvērtējumā norādījusi, ka AL ir arī šādi papildu pakalpojumi: 1) sabiedrībai piederošā nekustamā īpašuma (zeme un telpas) iznomāšana; 2) aviācijas degvielas tirdzniecība lidlauka teritorijā tikai aviācijas dalībniekiem; 3) apsardzes pakalpojumu sniegšana sabiedrībā piederošā nekustamā īpašuma nomniekiem.

AL sniegtie papildu pakalpojumi tieši saistīti ar AL pamatdarbību. Atsevišķi komersanti piedāvā veikt noteiktus lidlauka ekspluatāciju un lidojumu apkalpošanu saistītos pakalpojumus, bet ne kompleksu lidlauka infrastruktūras uzturēšanu un lidlauka ekspluatācijas gatavībā nodrošināšanu. Ņemot vērā minēto un mazo apjomu, LA nav ekonomiski pamatoti šos pakalpojumus iepirkt no privātiem tirgus dalībniekiem. Savukārt apsardzes pakalpojumus nav ekonomiski pamatoti iepirkt no privātajiem tirgus dalībniekiem, jo apsardzes funkciju nodrošināšanai piesaistītie darbinieki vienlaikus veic arī cita veida darba pienākumus AL. Pašvaldība arī informējusi, ka aviācijas degvielas tirdzniecība šobrīd notiek ierobežotā un mazā daudzumā un pārdotās degvielas apjoms ir pārāk mazs, lai ieinteresētu privāto komersantu ienākšanu šajā tirgū. Vienlaikus, ja pārdotās degvielas apjoms būtiski pieaugtu, AL izskatīs iespēju šo pakalpojumu nodot privātajiem tirgus dalībniekiem.

LPP ir 100% kapitāla daļu turētājs AL. Sabiedrības pamatdarbības ietvaros preces/

pakalpojumu tirgus ir Liepājas un blakus reģionu iedzīvotāji, kā arī Latvijas un ārvalstu aviopasažieri. Savukārt AL papildu pakalpojumu ietvaros preces/ pakalpojumu tirgus ir aviācijas dalībnieki, kuri izmanto Liepājas lidlauka infrastruktūru. Ar Ministru kabineta 2011.gada 5.jūlija noteikumiem Nr.537 „Noteikumi par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Aviasabiedrība „Liepāja”” lidlauka statusu, lidlauka teritorijas robežām un šīs teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu” AL lidlaukam ir noteikts valsts nozīmes civilās aviācijas lidlauka statuss.

LA darbības finansēšanas avots ir publiskie līdzekļi un pašas sabiedrības ieņēmumi. Kopš 2017.gada AL pašas ieņēmumi ir pieauguši vairāk kā par 50%. Tā 2019.gadā publiskie līdzekļi veidoja 91% no kopējiem ieņēmumiem, savukārt 9% bija LA pašas ieņēmumi.

Pašvaldība veiktajā Izvērtējumā norādījusi, ka AL ir noslēgts līgums “Eiropas Savienības fonda projekts Nr. 3DP/3.3.1.4.0/11/IPIA/SM/004 “Liepājas starptautiskās lidostas attīstība”” (turpmāk – Līgums) ar pārraudzības periodu līdz 2041.gadam.

Ievērojot Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88.panta otrajā daļā noteikto par konsultācijām ar komersantu pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem, LPP konsultējusies ar Biedrību “Latvijas Aviācijas Asociācija” (turpmāk – LAA), kā arī nosūtīts iespējamai viedokļa sniegšanai Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamerai. LAA savā 17.08.2020. vēstulē Nr.088/2020 norādījusi, ka Liepājas lidlaukā ir veikti būtiski kapitāla ieguldījumi, izveidota augsti kvalificētu darbinieku komanda, kura ir spējusi veikt lidlauka sertifikāciju atbilstoši starptautisko komerciālo lidojumu standartiem un tehniskajām prasībām, kas izriet no Komisijas 2014. gada 12. februāra Regulas (ES) Nr. 139/2014, ar ko nosaka prasības un administratīvās procedūras saistībā ar lidlaukiem atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008 (turpmāk – Regula Nr. 139/2014). Pateicoties pašvaldības un AL mērķtiecīgai darbībai, nacionālā aviosabiedrība AS “Air Baltic Corporation” ir atjaunojusi komerciālo regulāro satiksmi, un tās struktūrvienība SIA “Air Baltic Training” ir atklājusi Liepājā modernu pilotu akadēmiju. LAA uzskata, ka, mainot Liepājas lidlauka īpašuma tiesības, pārvaldības formu vai pašvaldībai atsakoties no līdzdalības Liepājas lidlaukā, būtu jāreķinās ar Liepājas lidlauka nespēju nodrošināt Regulas Nr. 139/2014 noteiktās lidlauku sertifikācijas prasības, kas nekavējoties rezultētos ar regulārās aviosatiksmes pārtraukšanu un no tā izrietošu pilotu akadēmijas darbības pārskatīšanu Liepājā. Papildus, būtu jāreķinās ar sarežģījumiem izpildīt iepriekš uzņemtās saistības par piesaistīto Eiropas Savienības finansējumu.

Izvērtējot LPP sniegto informāciju, KP secina, ka AL piedāvātos pakalpojumus administratīvajā teritorijā un tuvākajā apkārtnē citi tirgus dalībnieki nepiedāvā, kā arī to ienākšana šajā tirgū ir apgrūtināta un ar augstām barjerām – augstas aviācijas drošības prasības, tāpēc reģionālo lidlauku infrastruktūras uzturēšanai, kā arī to uzturēšanai ekspluatācijas gatavībā nepieciešami lieli kapitālieguldījumi. Reģionālie lidlauki objektīvu iemeslu dēļ nevar nodrošināt tādu aviopasažieru skaitu, kas garantētu pietiekamu kapitāla atdevi. KP arī secina, ka AL papildu pakalpojumi ir tieši saistīti ar pamatdarbību.

Līdz ar to, t.sk., ņemot vērā arī AL sevišķo statusu (valsts nozīmes civilās aviācijas lidlauks), kapitālsabiedrībai uzliktās saistības, ievērojot noslēgto Līgumu ar pārraudzības periodu līdz 2041.gadam, KP atzīst, ka AL sniegtie pamata pakalpojumi aviotransporta palīgdarbības atbilst VPIL 88.panta pirmās daļas 1.,2. un 3.punktā noteiktajiem gadījumiem, proti, jo publiskas personas darbības rezultātā tiek novērsta tirgus nepilnība – situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā, tās darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai, vai tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir

stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Ņemot vērā minēto, KP norāda, ka tai nav iebildumu pret LPP līdzdalības saglabāšanu AL.

Ar cieņu
priekšsēdētājs

J. Gaiķis